LIETUVOS BANKO TEISĖS IR LICENCIJAVIMO DEPARTAMENTO DIREKTORIUS

SPRENDIMAS DĖL X. X. IR AB „LIETUVOS DRAUDIMAS“ GINČO NAGRINĖJIMO

2026-08-12 Nr. 429-280
Vilnius

Lietuvos bankas gavo prašymą išnagrinėti vartojimo ginčą, kurio šalys yra X. X. (toliau – pareiškėja) ir AB „Lietuvos draudimas“ (toliau – draudikas).

Sprendimo santrauka[1]

Ginčas kilo dėl draudiko sprendimo pareiškėjos automobilio apgadinimus laikyti keturiais skirtingais draudžiamaisiais įvykiais, kurie turėtų būti registruojami ir vertinami atskirai, bei kuriems kiekvienam būtų taikoma besąlyginė išskaita. Įvertinus šalių paaiškinimus ir pateiktus įrodymus, nustatyta, kad automobilio sugadinimai skiriasi savo pobūdžiu, kryptimi ir vieta, todėl, priešingai nei teigia pareiškėja, nėra pagrindo visų pareiškėjos automobilio sugadinimų laikyti vieno įvykio pasekme. Atsižvelgiant į tai, ir vadovaujantis taikomomis draudimo taisyklėmis (toliau – Taisyklės)[2], draudikas pagrįstai atsisakė visus automobilio sugadinimus laikyti vienu draudžiamuoju įvykiu, todėl nėra pagrindo tenkinti pareiškėjos reikalavimo.

N u s t a t y t a:

Esminės faktinės kilusio ginčo aplinkybės

Tarp draudiko ir pareiškėjos buvo sudaryta draudimo sutartis, kuria Taisyklių pagrindu nuo 2025 m. rugpjūčio 1 d. iki 2026 m. liepos 31 d. buvo apdraustas pareiškėjos automobilis.

2026 m. balandžio 14 d. pareiškėja draudikui pranešė apie pastebėtus automobilio sugadinimus – nubrauktą galinį bamperį kairėje pusėje, įbrėžtas kairės ir dešinės pusės duris ir pažeistą variklio gaubtą. Pareiškėja draudikui pateikė automobilio sugadinimų nuotraukas.

Draudikas įvertino pareiškėjos pateiktą informaciją ir nustatė, kad užfiksuoti sugadinimai dėl skirtingo pobūdžio, mechanizmo ir atsiradimo sąlygų negali būti laikomi vieno įvykio pasekme. Pareiškėja buvo informuota, kad, siekiant įvertinti ir atlyginti žalą dėl visų sugadinimų, būtina registruoti dar tris atskirus įvykius.[3]

Pareiškėja nesutiko su draudiko sprendimu automobilio sugadinimus laikyti keturiais skirtingais įvykiais, kuriems kiekvienam būtų taikoma besąlyginė išskaita. Draudikui netenkinus pareiškėjos pretenzijos, pareiškėja kreipėsi į Lietuvos banką, prašydama išnagrinėti kilusį ginčą.

Ginčo reikalavimai

Įpareigoti draudiką visus automobilio sugadinimus laikyti vienu įvykiu, vieną kartą taikyti besąlyginę išskaitą ir atitinkamai perskaičiuoti bendros draudimo išmokos, atlyginančios pareiškėjos automobiliui padarytą žalą, dydį.

Ginčo šalių pateikti paaiškinimai

Pareiškėja nurodė, kad visi automobilio sugadinimai buvo pastebėti vienu metu, po vienos nakties, kai automobilis stovėjo ir nebuvo eksploatuojamas. Pareiškėjos teigimu, draudikas nepateikė objektyvių ar ekspertinių įrodymų, pagrindžiančių išvadą, kad sugadinimai atsirado

---

[1] Santraukoje pateikiamas tik trumpas nagrinėto vartojimo ginčo apibendrinimas. Norint suprasti ir (ar) įvertinti sprendime aptariamas aplinkybes, sprendimo dėl šio ginčo esmės pagrindus ir motyvus, būtina tinkamai susipažinti su viso sprendimo turiniu.

[2] Transporto priemonių draudimo taisykles Nr. 021, galiojančios nuo 2024 m. balandžio 4 d.

[3] Vadovaujantis Taisyklių 10.5 papunkčiu, jeigu vieno kreipimosi metu registruojami sugadinimai, padaryti per skirtingus draudžiamuosius įvykius, draudimo sutartyje nurodyta besąlyginė išskaita taikoma kiekvienam sugadinimui kaip atskiram draudžiamajam įvykiui.

skirtingu metu ir negalėjo būti vienos piktavališkos veiklos rezultatas.

Draudikas prašė pareiškėjos reikalavimą atmesti, nurodydamas, kad automobilio pažeidimų zonos yra skirtingose kėbulo plokštumose, sugadinimai padaryti skirtingos formos kietais kūnais ir skirtingomis kryptimis, todėl neturi bendros atsiradimo priežasties ir laikytini atskirų draudžiamųjų įvykių pasekmėmis.

K o n s t a t u o j a m a:

Vadovaujantis Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23 patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 44 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Vartotojas ir finansų rinkos dalyvis privalo įrodyti tas aplinkybes, kuriomis remiasi kaip savo reikalavimų arba atsikirtimų pagrindu, išskyrus atvejus, kai remiamasi aplinkybėmis, kurių nereikia įrodinėti. Lietuvos bankas ginčo nagrinėjimo proceso metu neatlieka Lietuvos Respublikos Lietuvos banko įstatymo 42[1] straipsnyje reglamentuotų patikrinimų, skirtų faktinėms aplinkybėms, susijusioms su Lietuvos banko priežiūrimo finansų rinkos dalyvio galimu Lietuvos banko kompetencijai priskirtų teisės aktų reikalavimų pažeidimu, nustatyti ir įvertinti. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka pateiktų įrodymų vertinimą, kurio pagrindu priimamas sprendimas.

Teisinis vertinimas

Siekiant išspręsti tarp šalių kilusį ginčą, būtina įvertinti, ar ***draudikas pagrįstai atsisakė pareiškėjos automobilio sugadinimus laikyti vieno draudžiamojo įvykio pasekme.***

Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 6.987 straipsnyje nustatyta, kad draudimo sutartimi viena šalis (draudikas) įsipareigoja už sutartyje nustatytą draudimo įmoką (premiją) sumokėti kitai šaliai (draudėjui) arba trečiajam asmeniui, kurio naudai sudaryta sutartis, įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytą draudimo išmoką, apskaičiuotą įstatyme ar draudimo sutartyje nustatyta tvarka, jeigu įvyksta įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytas draudžiamasis įvykis.

CK 6.156 straipsnio 1 dalyje įtvirtintas sutarčių laisvės principas leidžia sutarties šalims laisvai sudaryti sutartis ir savo nuožiūra nustatyti tarpusavio teises bei pareigas, jei tai neprieštarauja teisės aktams. Teisėtai sudaryta ir galiojanti sutartis jos šalims turi įstatymo galią (CK 6.189 straipsnio 1 dalį).

Šalių sudaryta draudimo sutartis yra savanoriška, todėl draudikas tokio pobūdžio sutartyse gali savo nuožiūra pasiūlyti sąlygas, susijusias su teikiamos draudimo apsaugos apimtimi. Draudimo apsauga ir jos teikimo sąlygos nustatomos tiek draudiko parengtose draudimo rūšies taisyklėse, tiek draudimo liudijime aptartose individualiosiose sąlygose.[4]

Pagal Taisyklių 18 punktą draudžiamasis įvykis yra apdraustos transporto priemonės sugadinimas, sunaikinimas ar praradimas dėl bet kokių atsitikimų, staiga ir netikėtai kilusių dėl eismo įvykio, ugnies, gamtos jėgų, kitų asmenų piktavališkos veiklos, vagystės (kaip ji apibrėžta Taisyklių 18.5 punkte) ar bet kokių kitų įvykių, išskyrus įvykius, kurie Taisyklėse įvardyti kaip nedraudžiamieji.

Vadovaujantis Taisyklių 74 punktu, nuostolio dydį nustato draudikas, vadovaudamasis draudimo sutarties sąlygomis ir surinktais dokumentais, pagrindžiančiais nuostolį ir jo dydį. Apskaičiuojant nuostolio dydį atsižvelgiama tik į per įvykį tiesiogiai padarytus matomus sugadinimus, atsiradusius dėl tiesioginio ryšio su įvykio priežastimi.

Kaip minėta, vadovaujantis Taisyklių 10.5 papunkčiu, jeigu vieno kreipimosi metu registruojami sugadinimai, padaryti per skirtingus draudžiamuosius įvykius, draudimo sutartyje nurodyta besąlyginė išskaita taikoma kiekvienam sugadinimui kaip atskiram draudžiamajam įvykiui.

Draudikas teigia nustatęs, jog deklaruojami automobilio sugadinimai skiriasi savo pobūdžiu, kryptimi ir vieta. Jie nėra susieti viena vientisa kontakto zona ar vienodu poveikio mechanizmu, todėl, priešingai nei teigia pareiškėja, nėra pagrindo visų pareiškėjos automobilio sugadinimų laikyti vieno įvykio pasekme.

Draudikas Lietuvos bankui pateikė Ekspertinę pažymą Nr. 4977599, kurioje konstatuota, kad keturiose automobilio vietose užfiksuoti sugadinimai yra skirtingo pobūdžio ir atsiradę dėl skirtingų

[4] Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2015 m. gegužės 22 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-283-695/2015 ir kt.

poveikio mechanizmų.[5] Kadangi nustatyti sugadinimai neturi vienos bendros atsiradimo priežasties, nėra atsiradę dėl tiesioginio ryšio su vienu tapačiu įvykiu, todėl laikytini atsiradusiais per skirtingus draudžiamuosius įvykius ir turėtų būti registruojami ir vertinami atskirai.[6] Sutiktina su draudiko argumentu, jog vien aplinkybė, kad atskirų draudžiamųjų įvykių registravimas pareiškėjai būtų mažiau finansiškai palankus dėl kelių besąlyginių išskaitų taikymo, nesudaro pagrindo skirtingu metu ar skirtingomis aplinkybėmis atsiradusių sugadinimų vertinti kaip vieno draudžiamojo įvykio ir nesilaikyti Taisyklių sąlygų.

Pagrindo nesivadovauti specialių žinių turinčio asmens parengta Ekspertine pažyma nenustatyta. Eksperto atlikto tyrimo duomenys yra nuoseklūs ir išsamūs, išvados neprieštarauja nustatytoms faktinėms aplinkybėms. Pažymėtina, kad pareiškėja nepateikė jokių objektyvių duomenų (tik subjektyvius paaiškinimus), paneigiančių draudiko ir jo pasitelkto eksperto atliktą pareiškėjos automobilio sugadinimo aplinkybių vertinimą.

Lietuvos banko vertinimu, draudikas pagrįstai, vadovaudamasis šalių sutartomis draudimo sutarties sąlygomis, atsisakė visus pareiškėjos automobilio sugadinimus laikyti vienu draudžiamuoju įvykiu, vieną kartą taikant besąlyginę išskaitą.[7]

Išvada

Nustačius, kad draudikas pagrįstai pareiškėjos automobilio sugadinimus pripažino skirtingais draudžiamaisiais įvykiais, pareiškėjos reikalavimas atmetamas kaip nepagrįstas.

Šiame sprendime dėl esminių šalių išdėstytų argumentų ir nurodytų aplinkybių pasisakyta. Kiti šalių argumentai ir (arba) nurodytos aplinkybės neturi esminės reikšmės Lietuvos banko sprendimo teisėtumui ir pagrįstumui, todėl dėl jų Lietuvos bankas plačiau nepasisako. Lietuvos banko pareiga priimti motyvuotą sprendimą neturėtų būti suprantama kaip reikalavimas detaliai atsakyti į kiekvieną šalių argumentą ir (ar) teiginį.[8]

Remdamasi tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo" 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjos X. X. reikalavimą.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl tapataus ginčo dalyko kreiptis į teismą įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio Lietuvos banko sprendimo apskundimu. Ginčo šalys turi pareigą pranešti Lietuvos bankui, jeigu viena iš ginčo šalių pareiškia ieškinį bendrosios kompetencijos teismui, prašydama nagrinėti tapatų ginčą iš esmės.

Teisėkūros skyriaus vadovė, pavaduojanti departamento direktorių — Kristina Sačilkienė

[5] Eksperto vertinimu, galinio bamperio įbrėžimas galėjo atsirasti slystamo kontakto su kitu automobiliu metu, dešiniųjų galinių durelių pažeidimai – nuo kito automobilio durelių briaunos, kairiųjų galinių durelių įmušimas – nuo mažo kieto kūno, o variklio gaubto įbrėžimas – nuo plono atsikišusio objekto, labiausiai tikėtina, automobiliui įvažiuojant į kliūtį, pavyzdžiui, medžio šaką.

[6] Pažymėtina, kad draudikas jau yra įvertinęs ir apskaičiavęs draudimo išmoką už pareiškėjos automobilio variklio gaubto pažeidimą, kuri sudaro 101,70 Eur (301,70 Eur – 200 Eur besąlyginė išskaita). Draudikas paaiškino, kad draudimo išmoka šiai dienai nėra išmokėta, kadangi draudikas nėra gavęs pareiškėjos patvirtinimo dėl draudimo išmokos išmokėjimo.

[7] Pažymėtina, kad draudikas neatsisako atlyginti kitų nustatytų pareiškėjos automobilio sugadinimų. Esant situacijai, kai nustatoma, jog sugadinimai atsirado per kelis atskirus draudžiamuosius įvykius, sprendimą dėl tokių įvykių registravimo ir su tuo susijusių reikalavimų pateikimo priima pats draudėjas. Pareiškėjai pageidaujant ir tinkamai užregistravus atskirus įvykius, draudikas kiekvienu atveju atliktų žalos vertinimą ir apskaičiuotų draudimo išmoką pagal draudimo sutarties sąlygas.

[8] Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2010 m. spalio 5 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-382/2010; 2010 m. gruodžio 20 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-536/2010 ir kt.